

C/2024/888

6.2.2024

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów”

[COM(2023) 420 final – 2023/0234 (COD)]

(C/2024/888)

(Wniosek ustawodawczy Komisji i streszczenie sprawozdania z oceny skutków)

Sprawozdawca: **Zsolt KÜKEDI**

Wniosek o konsultację	Parlament Europejski, 2.10.2023 Rada, 6.10.2023
Podstawa prawna	Art. 192 ust. 1 i art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego
Data przyjęcia przez sekcję	2.10.2023
Data przyjęcia na sesji plenarnej	25.10.2023
Sesja plenarna nr	582
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	169/13/17

I. Zalecenia polityczne

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES)

1. Z zadowoleniem przyjmuje rewizję dyrektywy ramowej w sprawie odpadów oraz stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci” za pośrednictwem systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Proponuje, by konsultować się z platformą zainteresowanych stron gospodarki o obiegu zamkniętym w celu dostosowania strategii politycznych do aktualnego programu i celów określonych przez UE dla jej państw członkowskich.
2. Popiera obowiązkowe wprowadzenie systemu rozszerzonej odpowiedzialności za **wyroby włókiennicze** – jednolity system odpowiedzialności producenta będzie miał istotny wpływ na wprowadzanie do obrotu wysokiej jakości zrównoważonych wyrobów włókienniczych, ich naprawę i ponowne użycie. Szczególnie ważne i godne poparcia jest to, że jednolity zestaw zasad będzie miał również zastosowanie do sprzedawców prowadzących działalność na platformach internetowych.
3. Proponuje, w odniesieniu do obowiązku ponoszenia opłat z tytułu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, aby ponownie rozważyć stanowisko, zgodnie z którym ochrona interesów mikroprzedsiębiorstw ma pierwszeństwo przed zasadą „zanieczyszczający płaci”. Rozszerzona odpowiedzialność producenta jako podstawowa zasada zakłada, że producent jest odpowiedzialny za cały cykl życia swojego produktu, i powinna obejmować uwarunkowania społeczne.
4. Wzywa, aby w kontekście rewizji zapewnić możliwość wdrażania obecnych przepisów z uwzględnieniem aspektów praktycznych. Nie jest słuszne, że we wniosku w przepisach art. 22d traktuje się jednakowo odzież używaną (produkty) i odpady włókiennicze.
5. Popiera proponowany wymóg przeprowadzania na poziomie NUTS 2 badań dotyczących odpadów włókienniczych, a także proponuje ustanowienie wspólnej metodologii, aby na szczeblu państw członkowskich istniały takie same zasady: do określenia ilości odpadów włókienniczych i obuwniczych powinny być wykorzystywane zmieszane odpady komunalne. Proponuje też dokonanie podziału terytorialnego dostępnych obecnie danych.
6. Uważa, że należy doprecyzować przepisy dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów włókienniczych, umożliwiające odliczanie dochodów ze sprzedaży surowców wtórnych pochodzących z takich odpadów od opłat ponoszonych przez producenta z tytułu rozszerzonej odpowiedzialności producenta.

7. W odniesieniu do zapobiegania **marnotrawieniu żywności** zwraca uwagę na fakt, że w przypadku sektora gospodarstw domowych przedwcześnie wydaje się wskazywanie, oprócz wiążących celów zaproponowanych w prawodawstwie, perspektywy postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, gdyż państwa członkowskie nie dysponują tu środkami prawnymi ani sankcjami, a ponad połowa odpadów to odpady z gospodarstw domowych. Wzywa Komisję Europejską do szybkiego przedstawienia wniosku dotyczącego zmiany przepisów w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, w tym przepisów dotyczących lepszego oznaczania dat oraz ich rozumienia i stosowania przez konsumentów. Zaleca, by docenić rolę i wkład organizacji konsumenckich w zwalczaniu marnotrawienia żywności poprzez informowanie i edukowanie konsumentów.

8. Proponuje, by dokonać przeglądu pojęć i terminologii stosowanych w odniesieniu do zapobiegania marnotrawieniu żywności z myślą o zapewnieniu jednolitej interpretacji przepisów. Proponuje zmianę definicji „odpadów żywności”. Definicja ta nie musi obejmować żywności dojrzałej i niezberanej, ponieważ żywność ta powinna stanowić część obiegu zamkniętego i łatwo skutecznie ją kompostować w celu ekologicznego nawożenia gleby. Proponuje, aby rolnicy mogli sprzedawać produkty niedoskonałe, ale nadal jadalne, zgodnie z zaleceniem nr 16 europejskiego panelu obywatelskiego ds. marnotrawienia żywności.

9. Sugeruje uznanie kompostowania za cykl naturalny. Odpady organiczne powstają również w naszych domach; stanowią średnio jedną trzecią odpadów z gospodarstw domowych. Stosowanie materiałów organicznych nieuchronnie powoduje powstanie resztkowych odpadów organicznych (np. skórki warzyw i owoców, fusy z kawy i herbaty, trawa itp.). Styl życia uwzględniający kwestie środowiskowe powinien obejmować właściwe gospodarowanie tymi odpadami i ich kompostowanie. Możliwość ta jest ewidentnie dostępna dla gospodarstw domowych posiadających ogród, ale należy również zwrócić uwagę na znaczenie wspólnego kompostowania w środowisku miejskim. Końcowy produkt kompostowania można wykorzystywać do uzupełniania składników odżywczych i jako nawóz i jest to przyjazne dla klimatu i opłacalne rozwiązanie. EKES proponuje, aby zmniejszanie ilości odpadów żywności dotyczyło wyłącznie odpadów, których można uniknąć, oraz aby odpady, których nie można uniknąć, nie były uwzględniane w metodologii dotyczącej odpadów ani we współczynniku redukcji odpadów.

10. Podkreśla, że materiały opakowaniowe/towary wykonane z biodegradowalnych i kompostowalnych tworzyw sztucznych mają pierwszorzędne znaczenie dla zrównoważoności gospodarki o obiegu zamkniętym⁽¹⁾, ponieważ wzrost stosowania opakowań z tworzyw sztucznych szedł w parze ze wzrostem ilości odpadów drzewnych. Należy też podkreślić, że trzeba zakazać przemieszczania odpadów z Europy do państw pozaeuropejskich w celu składowania. Może to obejmować żywność lub wyroby włókiennicze, ale także opakowania, w które są one zazwyczaj pakowane.

11. W kontekście zapobiegania marnotrawieniu żywności zwraca uwagę na fakt, że w przyszłości ważne będą obowiązkowe cele dotyczące produkcji podstawowej.

II. Uzasadnienie zaleceń politycznych

12. *Zastosowanie zasady „zanieczyszczający płaci” w systemie rozszerzonej odpowiedzialności producenta*

13. System rozszerzonej odpowiedzialności producenta i zasada „zanieczyszczający płaci” ostatecznie zobowiązują producentów i wytwórców do wzięcia odpowiedzialności za negatywny wpływ ich produktów na środowisko. Producenci i wytwórcy mogą również wziąć odpowiedzialność za odzysk i recykling produktów. W ten sposób koszty środowiskowe można zinternalizować w cenie produktów, co może prowadzić do lepszej regulacji cen i umożliwić konsumentom podejmowanie bardziej świadomych decyzji dotyczących zakupów.

14. EKES zaleca również, aby opłata w ramach rozszerzonej odpowiedzialności producenta wspierała działania związane z ponownym użyciem w sektorze włókienniczym, prowadzące do tworzenia miejsc pracy.

15. Ponadto EKES zwraca uwagę Komisji na fakt, że znaczna część odpadów włókienniczych wytwarzanych lub dystrybuowanych w Europie nie staje się odpadami w Europie. System rozszerzonej odpowiedzialności producenta powinien finansować koszty wywozu odpadów włókienniczych i usuwania zanieczyszczeń (w krajach globalnego Południa) oraz wspierać rolę globalnego Południa w gospodarce o obiegu zamkniętym.

16. Zasada „zanieczyszczający płaci” wymaga od producentów opracowywania produktów i opakowań, które można łatwo poddać recyklingowi lub które ulegają biodegradacji w środowisku. Będzie to miało również wpływ na zrównoważony design i rozwój innowacyjnych rozwiązań na wszystkich etapach cyklu życia produktów.

(¹) Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów »Strategia dotycząca tworzyw sztucznych w ramach gospodarki o obiegu zamkniętym«” [COM(2018) 28 final] oraz wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów ze statków uchylającej dyrektywę 2000/59/WE i zmieniającej dyrektywę 2009/16/WE oraz dyrektywę 2010/65/UE [COM(2018) 33 final – 2018/0012 (COD)] (Dz.U. C 283 z 10.8.2018, s. 61).

17. W ramach proponowanego systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenci i wytwórcy mogą wziąć odpowiedzialność za zbieranie, recykling i odpowiednie unieszkodliwianie produktów. Zmniejszy to ilość odpadów i pomoże ograniczyć coraz większe wykorzystanie zasobów przy wytwarzaniu nowych produktów.

18. EKES wzywa decydentów do ustanowienia kryteriów ekomodulacji uwzględniających również szersze aspekty, zwłaszcza fazę użytkowania produktów. Opłaty należy pomyśleć tak, aby stworzyć znaczące zachęty do mniejszej produkcji, jednocześnie wspierając społeczności dotknięte wywozem odpadów włókienniczych, usuwając substancje potencjalnie niebezpiecznych z produktów i produkcji, a także ujawniając informacje na temat łańcucha dostaw i wielkości produkcji. EKES nie może poprzeć systemów nagród, które nie stanowią rzeczywistej zachęty do zmian. W zamian proponuje opracowanie systemów zachęt/kar, które w sposób nieunikniony doprowadzą do zmian projektowania (np. zachęty do oznaczania daty produkcji, zachęty do wykorzystywania tkanin z odzysku lub przędzy z procesów recyklingu włókien, kary za wykorzystywanie włókien syntetycznych lub problematycznych mieszanek, kary za produkty zawierające substancje potencjalnie niebezpieczne).

19. Zmienione procesy recyklingu i przetwarzania odpadów stworzą nowe możliwości zatrudnienia, w szczególności w zakładach recyklingu i zakładach przetwarzania odpadów, a także w postaci stanowisk dla ekspertów ds. zrównoważonego rozwoju.

20. *Zakres stosowania przepisów*

21. Ważne jest, aby wszyscy producenci i dystrybutorzy w sektorze podlegali jednolitemu zbiorowi przepisów. Szczególnie ważny i godny poparcia jest jednolity zestaw zasad dla sprzedawców prowadzących działalność na platformach internetowych.

22. Podstawowym celem musi być zapobieganie powstawaniu odpadów i przetwarzanie produktów wycofywanych z eksploatacji zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

23. *Jednolite stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci”*

24. W obecnym brzmieniu wniosek nie stanowiłby zachęty do zrównoważonego rozwoju dla 88 % producentów, ale spowodowałby nałożenie obciążenia finansowego na pozostałych 12 % producentów, którzy ponadto płaciliby nie tylko za własne produkty, ale także za produkty pozostałych 88 % producentów. Wniosek jest zatem sprzeczny z zasadą „zanieczyszczający płaci”.

25. Wyłączenie mikroprzedsiębiorstw (np. zakładów krawieckich itp.) z zakresu stosowania może powodować problemy w zakresie konkurencji, co może zepchnąć ten sektor do szarej strefy (restrukturyzacja przedsiębiorstw).

26. Istnieje ryzyko, że w przyszłości, w tym w ramach innych systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, pojawią się propozycje mające na celu znalezienie luk prawnych korzystnych dla niektórych producentów.

27. *Ocena w zakresie odpadów włókienniczych po wycofaniu z eksploatacji*

28. W przypadku odpadów włókienniczych przygotowanie do ponownego użycia (proces odzysku odpadów) wymaga zezwolenia i muszą być spełnione kryteria utraty statusu odpadu. Na szczególne poparcie zasługuje cel polegający na priorytetowym traktowaniu zapobiegania i zapewnieniu, aby wyroby włókiennicze nadające się do ponownego wykorzystania pozostały w obiegu i nie stały się odpadami, przy jednoczesnym utrzymaniu i wykorzystaniu potencjału istniejących organizacji charytatywnych.

29. Należy doprecyzować przepisy przede wszystkim z myślą o tym, aby odzież tekstylna i obuwie nie stawały się odpadami, lecz pozostały w obiegu jako produkty. W rzeczywistości, gdy stają się one odpadami, podlegają ściśle uregulowanemu i złożonemu systemowi prawnemu regulującemu przetwarzanie odpadów, zgodnie z którym przygotowanie do ponownego użycia (które obejmuje na przykład drobne naprawy, pranie i prasowanie) może odbywać się wyłącznie na podstawie zezwoleń na gospodarowanie odpadami, co nie jest realistyczne.

30. *Wniosek o odejście od podziału geograficznego NUTS 2 w ramach badań*

31. W szeregu krajów UE systemy gospodarowania odpadami działają na poziomie krajowym lub na poziomie obszarów gospodarowania odpadami, w związku z czym dane regionalne NUTS 2 nie są dostępne.

32. Komitet wnosi, aby podział geograficzny na potrzeby gromadzenia danych był określany na poziomie państw członkowskich.

33. *Zapewnienie przetrwania organizacji charytatywnych*

34. Organizacje charytatywne często sprzedają odzież przygotowaną do ponownego użycia i finansują swoją działalność z dochodów z tej sprzedaży. Zgodnie z proponowanymi przepisami nie będą one już korzystać z tych dochodów, które będą musiały zostać ponownie zainwestowane w system rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Mogłoby to zagrozić przetrwaniu tych organizacji.

35. We wniosku regulacyjnym przewidziano zawarcie ugody finansowej między organizacjami charytatywnymi a systemami rozszerzonej odpowiedzialności producenta, w przypadku gdy wyroby włókiennicze i obuwi przekazane nieodpłatnie tym organizacjom nie zostaną przez nie nieodpłatnie oddane. EKES wzywa do ustanowienia jasnych kryteriów zarządzania organizacjami odpowiedzialności producenta oraz sposobu włączenia przedsiębiorstw społecznych.

36. *Dostępne państwu członkowskim środki umożliwiające terminowe osiągnięcie celów i uniknięcie postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego*

37. Podnoszenie świadomości i pozostałe niewiążące narzędzia nie dają państw członkowskim wystarczających gwarancji, że osiągną wyznaczony cel na poziomie populacji/gospodarstwa domowego i unikną postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

38. Dopiero gdy wspólna metodyka i minimalne wymagania jakościowe dotyczące jednolitego pomiaru ilości odpadów żywności będą znane na szczeblu państw członkowskich i gdy zostanie uzyskana decyzja Komisji o odstępstwie w stosunku do roku bazowego 2020, państwo członkowskie będzie mogło uwzględnić rzeczywiste ilościowe dane referencyjne i określić środki niezbędne do osiągnięcia ograniczenia o 30 % w stosunku do tych danych bazowych na poziomie gospodarstw domowych.

39. Przewidywanie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wydaje się przedwczesne i Komitet proponuje, aby kwestię tę przeanalizowano ponownie w ramach przeglądu zaplanowanego na 2027 r.

40. *Zmiana pojęć i terminologii w celu zapewnienia jednolitej interpretacji przepisów*

41. Część odpadów żywności (zupy, jogurty itp.) jest usuwana do toalet lub ścieków bytowych i nie pojawia się w danych dotyczących odpadów, ponieważ jest odprowadzana do ścieków. Znajomość metodyki jest niezbędna, aby ustalić zobowiązania na poziomie państw członkowskich.

42. Należy podkreślić, że dane referencyjne za 2020 r. zostały zgromadzone w państwach członkowskich i uwzględniają ilości odpadów przekompostowanych (kompostowanie w gospodarstwach domowych i zbiorowe) lub odprowadzanych do ścieków, tj. w żaden sposób nie odzwierciedlają struktury danych, które będą gromadzone na podstawie przyszłej metodyki, ponieważ niektóre odpady nie opuszczają gospodarstw domowych (kompostowanie w gospodarstwach domowych) lub są usuwane w inny sposób.

43. Znajomość metodyki jest niezbędna, aby ustalić zobowiązania na poziomie państw członkowskich. EKES zaleca, by uwzględnić w metodyce wyłącznie stałe odpady komunalne oraz określić kompostowanie jako niezbędne narzędzie przyczyniające się do gospodarki o obiegu zamkniętym, uznając je za korygujący element metodyczny z korzyścią dla państw członkowskich.

44. *Ograniczenie marnotrawienia żywności powinno dotyczyć wyłącznie odpadów, których można uniknąć, a nie tych, których nie można uniknąć*

45. W poprzednich zbiorach danych odpady żywności, których nie można uniknąć, także uwzględniano w sprawozdawczości statystycznej państw członkowskich dotyczącej odpadów.

46. Ważne jest, aby w dyrektywie określić, że niektórych odpadów żywności nie można uniknąć (np. fusów z kawy, skórek owoców lub kości kurczaka). Nie można ograniczyć ich ilości i mogą one być jedynie odpadami.

47. Komitet sugeruje, aby przy określaniu wartości odniesienia zarówno poziom bazowy, jak i cel w zakresie ograniczenia obejmowały wyłącznie odpady żywności, których można uniknąć. Proponowane przez Komitet poprawki do omawianego wniosku mają na celu zapewnienie, aby nowe przepisy umożliwiły państwom członkowskim dysponującym oddzielnymi danymi pomiarowymi dotyczącymi odpadów żywności, których można uniknąć i których nie można uniknąć, uznawanie za podstawę do obliczeń wyłącznie odpadów, których można uniknąć. Z badań przeprowadzonych przez państwa członkowskie wynika, że jeśli chodzi o kategorię odpadów, których nie można uniknąć, cel w zakresie ograniczenia o 30 % do 2030 r. będzie znacznie trudniejszy do osiągnięcia i nadal budzi wiele pytań.

48. Komitet proponuje również, aby oceniać ilość odpadów żywności kompostowanych w gospodarstwach domowych, wykorzystywanych do karmienia zwierząt i odprowadzanych do kanalizacji, bez czego niemożliwe będzie uzyskanie pełnego obrazu ilości odpadów żywności wytwarzanych w gospodarstwach domowych oraz sposobów odzyskiwania tych odpadów lub ich unieszkodliwiania.

49. EKES zauważa, że jedną z przyczyn marnotrawienia żywności przez konsumentów jest brak właściwego zrozumienia różnicy między datą ważności („należy spożyć do”) a datą minimalnej trwałości („najlepiej spożyć przed”). Komisja miała opublikować wniosek dotyczący zmiany przepisów dotyczących przekazywania konsumentom informacji na temat żywności do grudnia 2022 r. Oczekiwano, że wniosek ten zmieni zasady oznaczania daty, aby była ona lepiej określana i przedstawiana, a tym samym aby przyczynić się do lepszego rozumienia i wykorzystywania tych informacji przez konsumentów. EKES jest rozczarowany, że inicjatywa ta, która mogłaby przyczynić się do ograniczenia marnotrawienia żywności przez konsumentów, nie została jeszcze opublikowana.

50. Organizacje konsumenckie mogą odegrać kluczową rolę w zwalczaniu marnotrawienia żywności przez podnoszenie świadomości konsumentów i dostarczanie praktycznych wskazówek pomagających konsumentom zmienić zachowania i wyrzucać mniejszą ilość żywności w domu. Komitet zaleca docenienie wiedzy fachowej i roli organizacji konsumenckich w edukowaniu konsumentów w zakresie marnotrawienia żywności i sposobów jego ograniczania, w tym poprzez ułatwienie „dostępu do możliwości finansowania”, o którym mowa w art. 9a ust. 1 lit. d).

III. Poprawki do wniosku ustawodawczego

Poprawka 1

W motywie 17 wprowadza się następujące zmiany:

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
<p>Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”, o której mowa w art. 191 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), istotne jest, aby producenci wprowadzający na rynek unijny określone wyroby włókiennicze, wyroby związane z branżą włókienniczą i produkty obuwnicze ponosili odpowiedzialność za gospodarowanie nimi po zakończeniu ich przydatności do użycia, a także za przedłużenie ich okresu użytkowania poprzez udostępnianie na rynku używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych w celu ich ponownego użycia. W celu wdrożenia zasady „zanieczyszczający płaci” należy ustanowić obowiązki dotyczące gospodarowania wyrobami włókienniczymi, wyrobami związanymi z branżą włókienniczą i obuwiem w odniesieniu do producentów z uwzględnieniem każdego wytwórcy, importera lub dystrybutora, który – niezależnie od stosowanej techniki sprzedaży, w tym za pośrednictwem umów zawieranych na odległość w rozumieniu art. 2 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE⁽¹¹⁾ – po raz pierwszy udostępnia te produkty na rynku na terytorium państwa członkowskiego w ramach prowadzonej działalności zawodowej pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym.</p> <p>Z grona producentów objętych rozszerzoną odpowiedzialnością producenta należy wykluczyć mikroprzedsiębiorstwa i krawców działających na własny rachunek, wytwarzających wyroby dopasowane do indywidualnych potrzeb, z uwagi na ograniczoną rolę tych podmiotów na rynku wyrobów włókienniczych, a także podmioty wprowadzające do obrotu używane wyroby włókiennicze, wyroby związane z branżą włókienniczą i produkty obuwnicze lub wyroby i produkty otrzymane z używanych wyrobów i produktów tego rodzaju lub z ich odpadów, z myślą o wspieraniu ponownego użycia, w tym w drodze naprawy, renowacji i upcyklingu, w ramach których zmienia się niektóre funkcje oryginalnego wyrobu, w Unii.</p> <p>⁽¹¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).</p>	<p>Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”, o której mowa w art. 191 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), istotne jest, aby producenci wprowadzający na rynek unijny określone wyroby włókiennicze, wyroby związane z branżą włókienniczą i produkty obuwnicze ponosili odpowiedzialność za gospodarowanie nimi po zakończeniu ich przydatności do użycia, a także za przedłużenie ich okresu użytkowania poprzez udostępnianie na rynku używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych w celu ich ponownego użycia. W celu wdrożenia zasady „zanieczyszczający płaci” należy ustanowić obowiązki dotyczące gospodarowania wyrobami włókienniczymi, wyrobami związanymi z branżą włókienniczą i obuwiem w odniesieniu do producentów z uwzględnieniem każdego wytwórcy, importera lub dystrybutora, który – niezależnie od stosowanej techniki sprzedaży, w tym za pośrednictwem umów zawieranych na odległość w rozumieniu art. 2 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE⁽¹¹⁾ – po raz pierwszy udostępnia te produkty na rynku na terytorium państwa członkowskiego w ramach prowadzonej działalności zawodowej pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym.</p> <p>⁽¹¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).</p>

Poprawka 2

W art. 1 pkt 2) wprowadza się następujące zmiany:

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
<p>2) w art. 3 dodaje się punkty w brzmieniu:</p> <p>„4b) „producent wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc”</p> <p>oznacza producenta, importera lub dystrybutora bądź inną osobę fizyczną lub prawną – z wyjątkiem osób zajmujących się dostarczaniem używanych wyrobów włókienniczych i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc oraz wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc pochodzących z takich wyrobów używanych lub odpadów z nich lub z ich części na rynku, przedsiębiorstw, które zatrudniają mniej niż 10 osób, a których roczny obrót i suma bilansowa nie przekraczają 2 mln EUR, oraz samozatrudnionych krawców wytwarzających produkty personalizowane – którzy niezależnie od stosowanej techniki sprzedaży, w tym umów zawieranych na odległość w rozumieniu art. 2 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE*, spełniają poniższe kryteria: [...]</p>	<p>2) w art. 3 dodaje się punkty w brzmieniu:</p> <p>„4b) „producent wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc”</p> <p>oznacza producentów, importerów lub dystrybutorów bądź inne osoby fizyczne lub prawne, którzy niezależnie od stosowanej techniki sprzedaży, w tym umów zawieranych na odległość w rozumieniu art. 2 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE*, spełniają poniższe kryteria: [...]</p>

Uzasadnienie poprawek 1 i 2

Powiązane z zaleceniem 2. W obecnym brzmieniu wniosek nie stanowiłby zachęty do zrównoważonego rozwoju dla 88 % producentów, ale spowodowałby nałożenie obciążenia finansowego na pozostałych 12 % producentów, którzy ponadto płaciliby nie tylko za własne produkty, ale także za produkty pozostałych 88 % producentów. Wniosek jest zatem sprzeczny z zasadą „zanieczyszczający płaci”.

Wyłączenie mikroprzedsiębiorstw (np. zakładów krawieckich itp.) z zakresu stosowania może powodować problemy w zakresie konkurencji, co może zepchnąć ten sektor do szarej strefy (restrukturyzacja przedsiębiorstw).

Istnieje ryzyko, że w przyszłości, w tym w ramach innych systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, pojawią się propozycje mające na celu znalezienie luk prawnych korzystnych dla niektórych producentów.

Poprawka 3

W art. 22d wprowadza się następujące zmiany:

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
<p>3. Państwa członkowskie zapewniają, aby używane wyroby włókiennicze, wyroby związane z branżą włókienniczą i produkty obuwnicze oraz odpady z nich, które są zbierane selektywnie zgodnie z art. 22c ust. 5, były uznawane za odpady w momencie zbierania.</p>	<p>3. Państwa członkowskie zapewniają, aby odpady z wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych, które są zbierane selektywnie zgodnie z art. 22c ust. 5, były uznawane za odpady w momencie zbierania.</p> <p>Ponadto państwa członkowskie zapewniają, aby używane wyroby włókiennicze, wyroby związane z branżą włókienniczą i produkty obuwnicze nie były uznawane za odpady; wymogi rejestracji i uzyskania zezwoleń określone w niniejszej dyrektywie nie mają do nich zastosowania podczas przygotowania do ponownego użycia.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
<p>W odniesieniu do wyrobów włókienniczych innych niż wyroby wymienione w załączniku IVc, a także niesprzedanych wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, państwa członkowskie zapewniają, aby poszczególne frakcje materiałów włókienniczych i wyrobów włókienniczych były oddzielane w punkcie wytwarzania odpadów, jeżeli takie oddzielenie ułatwia późniejsze ponowne użycie, przygotowanie do ponownego użycia lub recykling, w tym recykling włókien, jeżeli pozwala na to postęp technologiczny.</p>	<p>W odniesieniu do wyrobów włókienniczych innych niż wyroby wymienione w załączniku IVc, a także niesprzedanych wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc, państwa członkowskie zapewniają, aby poszczególne frakcje materiałów włókienniczych i wyrobów włókienniczych były oddzielane w punkcie wytwarzania odpadów, jeżeli takie oddzielenie ułatwia późniejsze ponowne użycie, przygotowanie do ponownego użycia lub recykling, w tym recykling włókien, jeżeli pozwala na to postęp technologiczny.</p>

Uzasadnienie

Powiązane z zaleceniem 3. W przypadku odpadów włókienniczych przygotowanie do ponownego użycia (proces odzysku odpadów) wymaga zezwolenia i muszą być spełnione kryteria utraty statusu odpadu. Na szczególne poparcie zasługuje cel polegający na priorytetowym traktowaniu zapobiegania i zapewnieniu, aby wyroby włókiennicze nadające się do ponownego wykorzystania pozostały w obiegu i nie stały się odpadami, przy jednoczesnym utrzymaniu i wykorzystaniu potencjału istniejących organizacji charytatywnych.

Należy doprecyzować przepisy z myślą o zapewnieniu, aby odzież tekstylna i obuwie nie stawały się odpadami, lecz pozostały w obiegu jako produkty. W rzeczywistości, gdy stają się one odpadami, podlegają ściśle uregulowanemu i złożonemu systemowi prawnemu regulującemu przetwarzanie odpadów, zgodnie z którym przygotowanie do ponownego użycia (które obejmuje na przykład drobne naprawy, pranie i prasowanie) może odbywać się wyłącznie na podstawie zezwoleń na gospodarowanie odpadami, co nie jest realistyczne.

Poprawka 4

W motywie 24 wprowadza się następujące zmiany:

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
<p>[...] Aby zweryfikować i poprawić wydajność sieci zbierania i kampanii informacyjnych, należy prowadzić regularne badania dotyczące składu, co najmniej na poziomie NUTS 2, zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych w celu określenia ilości używanych wyrobów włókienniczych i obuwia w nich zawartych. Ponadto co roku organizacje odpowiedzialności producenta powinny obliczać i udostępniać publicznie informacje na temat wydajności systemów selektywnej zbiórki odpadów i osiągniętego w skali roku poziomu selektywnego zbierania odpadów.</p>	<p>[...] Aby zweryfikować i poprawić wydajność sieci zbierania i kampanii informacyjnych, należy – z użyciem wspólnej metodyki dla zapewnienia jednakowych zasad na poziomie państw członkowskich – prowadzić regularne badania dotyczące składu, co najmniej na poziomie NUTS 2, zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych w celu określenia ilości używanych wyrobów włókienniczych i obuwia w nich zawartych. Ponadto co roku organizacje odpowiedzialności producenta powinny obliczać i udostępniać publicznie informacje na temat wydajności systemów selektywnej zbiórki odpadów i osiągniętego w skali roku poziomu selektywnego zbierania odpadów.</p>

Uzasadnienie

Powiązane z zaleceniem 5. W szeregu krajów UE systemy gospodarowania odpadami działają na poziomie krajowym lub na poziomie obszarów gospodarowania odpadami, w związku z czym dane regionalne NUTS 2 nie są dostępne.

Poprawka 5

W art. 22c wprowadza się następujące zmiany:

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
<p>3. Państwa członkowskie wymagają od organizacji odpowiedzialności producenta zapewnienia, aby składki finansowe wpłacane na ich rzecz przez producentów wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc:</p> <p>[...]</p> <p>b) były korygowane w celu uwzględnienia wszelkich dochodów osiągniętych przez organizacje odpowiedzialności producenta z tytułu ponownego użycia i przygotowania do ponownego użycia lub z tytułu wartości surowców wtórnych z odpadów włókienniczych poddanych recyklingowi;</p> <p>[...]</p>	<p>3. Państwa członkowskie wymagają od organizacji odpowiedzialności producenta zapewnienia, aby składki finansowe wpłacane na ich rzecz przez producentów wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc:</p> <p>[...]</p> <p>b) były korygowane w celu uwzględnienia wszelkich dochodów osiągniętych przez organizacje odpowiedzialności producenta z tytułu ponownego użycia i przygotowania do ponownego użycia lub z tytułu wartości surowców wtórnych z odpadów włókienniczych poddanych recyklingowi; wyjątek stanowi sytuacja, w której przedsiębiorstwa społeczne generują dochód z tego tytułu.</p> <p>[...]</p>

Uzasadnienie

Powiązane z zaleceniem 5. Organizacje charytatywne często sprzedają odzież przygotowaną do ponownego użycia i finansują swoją działalność z dochodów z tej sprzedaży. Zgodnie z proponowanymi przepisami dochody te będą musiały zostać ponownie zainwestowane w system rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Mogłoby to zagrozić przetrwaniu tych organizacji.

Proponuje się ustanowienie wyjątku dla tych dochodów organizacji charytatywnych (nienastawionych na zysk). W związku z tym nie będzie konieczne zawieranie ugody finansowej między systemami rozszerzonej odpowiedzialności producenta a organizacjami charytatywnymi, w przypadku gdy wyroby włókiennicze i obuwie przekazane nieodpłatnie tym organizacjom nie zostaną przez nie nieodpłatnie oddane.

Poprawka 6

W art. 9a wprowadza się następujące zmiany:

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
<p>3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez ustanowienie wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności.</p>	<p>3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez ustanowienie wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności. Podczas opracowywania metodyki do jednolitego pomiaru poziomu odpadów żywności Komisja musi zwrócić uwagę na ramy zakresu przedmiotowego dyrektywy, a kompostowanie jako proces utylizacji odpadów uznaje się za korygujący element metodyczny z korzyścią dla państw członkowskich.</p>

Uzasadnienie

Powiązane z zaleceniem 7. Znajomość metodyki jest niezbędna, aby ustalić zobowiązania na poziomie państw członkowskich. EKES zaleca, by uwzględnić w metodyce wyłącznie stałe odpady komunalne oraz określić kompostowanie jako niezbędne narzędzie przyczyniające się do gospodarki o obiegu zamkniętym, uznając je za korygujący element metodyczny z korzyścią dla państw członkowskich.

Poprawka 7

W motywie 9 wprowadza się następujące zmiany:

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
(9) Aby osiągnąć wyniki w perspektywie krótkoterminowej i zapewnić podmiotom prowadzącym przedsiębiorstwa spożywcze, konsumentom i organom publicznym niezbędną perspektywę długoterminową, należy określić ilościowe cele w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, które państwa członkowskie powinny osiągnąć do 2030 r.	(9) Aby osiągnąć wyniki w perspektywie krótkoterminowej i zapewnić podmiotom prowadzącym przedsiębiorstwa spożywcze, konsumentom i organom publicznym niezbędną perspektywę długoterminową, należy określić ilościowe cele w zakresie ograniczenia powstawania możliwych do uniknięcia odpadów żywności, które państwa członkowskie powinny osiągnąć do 2030 r.

Poprawka 8

W motywie 13 wprowadza się następujące zmiany:

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
(13) Zmiany demograficzne mają znaczący wpływ na ilość spożywanej żywności i wytwarzanych odpadów żywności. Dlatego też wspólny cel dotyczący ograniczenia powstawania odpadów żywności, mający zastosowanie do sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, restauracji i usług gastronomicznych oraz gospodarstw domowych, powinien być wyrażony jako procentowa zmiana poziomów odpadów żywności na mieszkańca, aby uwzględnić przyrost ludności.	(13) Zmiany demograficzne mają znaczący wpływ na ilość spożywanej żywności i wytwarzanych odpadów żywności, których można uniknąć . Dlatego też wspólny cel dotyczący ograniczenia powstawania odpadów żywności, mający zastosowanie do sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, restauracji i usług gastronomicznych oraz gospodarstw domowych, powinien być wyrażony jako procentowa zmiana poziomów możliwych do uniknięcia odpadów żywności na mieszkańca, aby uwzględnić przyrost ludności.

Poprawka 9

W motywie 36 wprowadza się następujące zmiany:

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
(36) Uprawnienie do przyjmowania aktów delegowanych określone w art. 9 ust. 8 dyrektywy 2008/98/WE w odniesieniu do wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności należy przenieść, z nieznacznymi zmianami, do nowego artykułu dotyczącego konkretnie zapobiegania powstawaniu odpadów żywności.	(36) Uprawnienie do przyjmowania aktów delegowanych określone w art. 9 ust. 8 dyrektywy 2008/98/WE w odniesieniu do wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów możliwych do uniknięcia odpadów żywności należy przenieść, z nieznacznymi zmianami, do nowego artykułu dotyczącego konkretnie zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, których można uniknąć .

Poprawka 10

Związana z zaleceniem 9

W art. 9a wprowadza się następujące zmiany:

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
<p data-bbox="213 432 743 461">Zapobieganie powstawaniu odpadów żywności</p> <p data-bbox="177 517 780 685">1. Państwa członkowskie przyjmują odpowiednie środki w celu zapobiegania powstawaniu odpadów żywności w produkcji podstawowej, przetwórstwie i produkcji, w sprzedaży detalicznej i dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych. Do środków tych należy:</p> <p data-bbox="225 770 780 938">a) opracowywanie i wspieranie interwencji na rzecz zmiany zachowań w celu ograniczenia powstawania odpadów żywności oraz kampanii informacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości na temat zapobiegania powstawaniu odpadów żywności;</p> <p data-bbox="225 994 780 1162">b) określanie i eliminowanie nieefektywności w funkcjonowaniu łańcucha dostaw żywności oraz wspieranie współpracy między wszystkimi podmiotami, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwego podziału kosztów i korzyści wynikających ze środków zapobiegania;</p> <p data-bbox="225 1218 780 1386">c) zachęcanie do dokonywania darowizn produktów spożywczych i do innych form redystrybucji żywności, przy czym przedkładać należy przeznaczanie jej dla ludzi nad wykorzystanie jako paszę dla zwierząt czy przetwarzanie na produkty niespożywcze;</p> <p data-bbox="225 1442 780 1554">d) wspieranie szkoleń i rozwoju umiejętności, a także ułatwianie dostępu do możliwości finansowania, w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz podmiotów gospodarki społecznej.</p> <p data-bbox="225 1615 780 1805">Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie odpowiednie podmioty w łańcuchu dostaw były zaangażowane proporcjonalnie do możliwości i roli w zapobieganiu powstawaniu odpadów żywności w całym łańcuchu dostaw żywności, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie nieproporcjonalnemu wpływowi na małe i średnie przedsiębiorstwa.</p> <p data-bbox="177 1895 780 2085">2. Państwa członkowskie monitorują i oceniają wdrażanie swoich środków zapobiegających powstawaniu odpadów żywności, w tym zgodność z celami w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, o których mowa w ust. 4, przez pomiar poziomów odpadów żywności na podstawie metody ustanowionej zgodnie z ust. 3.</p>	<p data-bbox="847 432 1377 461">Zapobieganie powstawaniu odpadów żywności</p> <p data-bbox="810 517 1418 707">1. Państwa członkowskie przyjmują odpowiednie środki w celu zapobiegania powstawaniu możliwych do uniknięcia odpadów żywności w produkcji podstawowej, przetwórstwie i produkcji, w sprzedaży detalicznej i dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych. Do środków tych należy:</p> <p data-bbox="837 770 1418 909">a) opracowywanie i wspieranie interwencji na rzecz zmiany zachowań w celu ograniczenia powstawania odpadów żywności oraz kampanii informacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości na temat zapobiegania powstawaniu odpadów żywności;</p> <p data-bbox="837 994 1418 1162">b) określanie i eliminowanie nieefektywności w funkcjonowaniu łańcucha dostaw żywności oraz wspieranie współpracy między wszystkimi podmiotami, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwego podziału kosztów i korzyści wynikających ze środków zapobiegania;</p> <p data-bbox="837 1218 1418 1386">c) zachęcanie do dokonywania darowizn produktów spożywczych i do innych form redystrybucji żywności, przy czym przedkładać należy przeznaczanie jej dla ludzi nad wykorzystanie jako paszę dla zwierząt czy przetwarzanie na produkty niespożywcze;</p> <p data-bbox="837 1442 1418 1554">d) wspieranie szkoleń i rozwoju umiejętności, a także ułatwianie dostępu do możliwości finansowania, w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz podmiotów gospodarki społecznej.</p> <p data-bbox="837 1615 1418 1827">Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie odpowiednie podmioty w łańcuchu dostaw były zaangażowane proporcjonalnie do możliwości i roli w zapobieganiu powstawaniu możliwych do uniknięcia odpadów żywności w całym łańcuchu dostaw żywności, ze szczególnym naciskiem na zapobieganie nieproporcjonalnemu wpływowi na małe i średnie przedsiębiorstwa.</p> <p data-bbox="810 1895 1418 2085">2. Państwa członkowskie monitorują i oceniają wdrażanie swoich środków zapobiegających powstawaniu odpadów żywności, w tym zgodność z celami w zakresie ograniczenia powstawania możliwych do uniknięcia odpadów żywności, o których mowa w ust. 4, przez pomiar poziomów odpadów żywności na podstawie metody ustanowionej zgodnie z ust. 3.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
<p>3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez ustanowienie wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności.</p> <p>4. Państwa członkowskie przyjmują niezbędne i odpowiednie środki, aby do dnia 31 grudnia 2030 r. osiągnąć następujące cele w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności na poziomie krajowym:</p> <p>a) ograniczenie powstawania odpadów żywności w przetwórstwie i wytwórstwie o 10 % w porównaniu z ilością wytworzoną w 2020 r.;</p> <p>b) ograniczenie powstawania odpadów żywności na mieszkańca, łącznie w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych, o 30 % w porównaniu z ilością wytworzoną w 2020 r.</p> <p>5. <i>W przypadku gdy państwo członkowskie może dostarczyć dane za rok referencyjny poprzedzający 2020 r., które zgromadzono przy użyciu metod porównywalnych z metodą i minimalnymi wymaganiami jakościowymi dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności określonymi w decyzji delegowanej Komisji (UE) 2019/1597, można wykorzystać wcześniejszy rok referencyjny. Państwo członkowskie powiadamia Komisję i pozostałe państwa członkowskie o zamiarze wykorzystania wcześniejszego roku referencyjnego w ciągu 18 miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy oraz przekazuje Komisji dane i metody pomiaru wykorzystane do ich zgromadzenia.</i></p>	<p>3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 38a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez ustanowienie wspólnej metody i minimalnych wymagań jakościowych dla jednolitego pomiaru poziomów możliwych do uniknięcia odpadów żywności.</p> <p>4. Państwa członkowskie przyjmują niezbędne i odpowiednie środki, aby do dnia 31 grudnia 2030 r. osiągnąć następujące cele w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności na poziomie krajowym:</p> <p>a) ograniczenie powstawania możliwych do uniknięcia odpadów żywności w przetwórstwie i wytwórstwie o 10 % w porównaniu z ilością wytworzoną w 2020 r.;</p> <p>b) ograniczenie powstawania możliwych do uniknięcia odpadów żywności na mieszkańca, łącznie w sprzedaży detalicznej i innej dystrybucji żywności, w restauracjach i usługach gastronomicznych oraz w gospodarstwach domowych, o 30 % w porównaniu z ilością wytworzoną w 2020 r.</p> <p>5. Odpady żywności mogą zawierać elementy, które obejmują części żywności przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz elementy żywności nieprzeznaczonej do spożycia przez ludzi. Odpady pochodzące z żywności przeznaczonej do spożycia przez ludzi określa się jako odpady żywności, których można uniknąć. Odpady pochodzące z żywności nieprzeznaczonej do spożycia przez ludzi określa się jako odpady żywności, których nie można uniknąć.</p> <p><i>W przypadku państw członkowskich, które mogą wykazać, że przeprowadziły osobne pomiary ilości odpadów żywności odnośnie do możliwych do uniknięcia elementów odpadów i do tych niemożliwych do uniknięcia, należy zezwolić na zastosowanie możliwych do uniknięcia odpadów żywności jako jednostki pomiaru do celów monitorowania wartości docelowej w zakresie ograniczenia powstawania odpadów żywności, pod warunkiem że dane zgromadzono przy użyciu metod porównywalnych z metodyką i minimalnymi wymogami jakościowymi dotyczącymi jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności, określonymi w decyzji delegowanej Komisji (UE) 2019/1597. Państwo członkowskie powiadamia Komisję i pozostałe państwa członkowskie o zamiarze wykorzystania możliwych do uniknięcia odpadów żywności jako jednostki pomiaru w ciągu 18 miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy oraz przekazuje Komisji dane i metody pomiaru wykorzystane do ich zgromadzenia.</i></p> <p><i>Państwa członkowskie są zobowiązane do oceny ilości odpadów żywności kompostowanych w gospodarstwach domowych, ilości odpadów żywności przeznaczonych dla zwierząt domowych oraz ilości żywności odprowadzanej jako ścieki lub razem z nimi, z zastosowaniem odpowiedniej metodyki zgodnej z jednolitymi metodami pomiaru określonymi w decyzji delegowanej Komisji (UE) 2019/1597.</i></p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka
<p>6. Jeżeli Komisja uzna, że dane te nie spełniają warunków określonych w ust. 5, w ciągu 6 miesięcy od otrzymania powiadomienia dokonanego zgodnie z ust. 5 przyjmuje ona decyzję wzywającą dane państwo członkowskie do zastosowania jako roku referencyjnego 2020 r. lub roku innego niż rok zaproponowany przez to państwo członkowskie.</p> <p>7. Do dnia 31 grudnia 2027 r. Komisja dokona przeglądu celów, które należy osiągnąć do 2030 r., określonych w ust. 4, aby w stosownych przypadkach zmodyfikować lub rozszerzyć je na inne etapy łańcucha dostaw żywności oraz rozważyć ustanowienie nowych celów na okres po 2030 r. W tym celu Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, któremu w stosownym przypadku towarzyszy wniosek ustawodawczy.”; 5) art. 11 ust. 1 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie: „Z zastrzeżeniem art. 10 ust. 2 i 3 państwa członkowskie ustanowią selektywną zbiórkę przynajmniej papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła.”; 6)w art. 11b ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Komisja, we współpracy z Europejską Agencją Środowiska, sporządza sprawozdania z postępów w osiągnięciu celów określonych w art. 9a ust. 4, art. 11 ust. 2 lit. c), d) i e) oraz w art. 11 ust. 3 najpóźniej trzy lata przed każdym terminem określonym w tych przepisach.”;</p>	<p>6. Jeżeli Komisja uzna, że dane te nie spełniają warunków określonych w ust. 5, w ciągu 6 miesięcy od otrzymania powiadomienia dokonanego zgodnie z ust. 5 przyjmuje ona decyzję wzywającą dane państwo członkowskie do zastosowania jako roku referencyjnego 2020 r. lub roku innego niż rok zaproponowany przez to państwo członkowskie</p> <p>7. Do dnia 31 grudnia 2027 r. Komisja dokona przeglądu celów, które należy osiągnąć do 2030 r., określonych w ust. 4, aby w stosownych przypadkach zmodyfikować lub rozszerzyć je na inne etapy łańcucha dostaw żywności oraz rozważyć ustanowienie nowych celów na okres po 2030 r. W tym celu Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, któremu w stosownym przypadku towarzyszy wniosek ustawodawczy.”; 5) art. 11 ust. 1 zdanie trzecie otrzymuje brzmienie: „Z zastrzeżeniem art. 10 ust. 2 i 3 państwa członkowskie ustanowią selektywną zbiórkę przynajmniej papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła.”; 6)w art. 11b ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Komisja, we współpracy z Europejską Agencją Środowiska, sporządza sprawozdania z postępów w osiągnięciu celów określonych w art. 9a ust. 4, art. 11 ust. 2 lit. c), d) i e) oraz w art. 11 ust. 3 najpóźniej trzy lata przed każdym terminem określonym w tych przepisach.”</p>

Uzasadnienie poprawek 7, 8, 9 i 10

Powiązane z zaleceniami 8 i 9. W poprzednich zbiorach danych odpady żywności, których nie można uniknąć, uwzględniano w sprawozdawczości statystycznej państw członkowskich dotyczącej odpadów. Ważne jest, aby w dyrektywie określić, że niektórych odpadów żywności nie można uniknąć (np. skórki owoców, kości kurczaków – odpady te są nieuniknione i nie można zapobiec ich powstaniu, choć oczywiście można je wykorzystać, np. poprzez kompostowanie). Nie można ograniczyć ich ilości i mogą one być jedynie odpadami. Komitet sugeruje, aby zarówno poziom bazowy, jak i cel w zakresie ograniczenia obejmowały wyłącznie odpady żywności, których można uniknąć.

Bruksela, dnia 25 października 2023 r.

Oliver RÖPKE

Przewodniczący

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

ZAŁĄCZNIK

Następujące poprawki, które uzyskały poparcie co najmniej jednej czwartej oddanych głosów, zostały odrzucone w trakcie debaty (art. 74 ust. 3 regulaminu wewnętrznego):

POPRAWKA 2

NAT/907 – Zmiana dyrektywy ramowej w sprawie odpadów

Punkt 3**Zmienić**

Opinia sekcji	Poprawka
<p>Proponuje, w odniesieniu do obowiązku ponoszenia opłat z tytułu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, aby ponownie rozważyć stanowisko, zgodnie z którym ochrona interesów mikroprzedsiębiorstw ma pierwszeństwo przed zasadą „zanieczyszczający płaci”. Rozszerzona odpowiedzialność producenta jako podstawowa zasada zakłada, że producent jest odpowiedzialny za cały cykl życia swojego produktu, i powinna obejmować uwarunkowania społeczne.</p>	<p>Rozszerzona odpowiedzialność producenta jako podstawowa zasada zakłada, że producent jest odpowiedzialny za cały cykl życia swojego produktu, i powinna obejmować uwarunkowania społeczne.</p>

Uzasadnienie

Celem poprawki jest konsekwentne zapewnienie stosowania zasady „najpierw myśl na małą skalę”, wielokrotnie podkreślanej w opiniach EKES-u i uwzględnionej przez Komisję Europejską w jej wniosku.

POPRAWKA 3

NAT/907 – Zmiana dyrektywy ramowej w sprawie odpadów

Punkt 23**Skreślić punkt**

Opinia sekcji	Poprawka
<p>Jednolite stosowanie zasady „zanieczyszczający płaci”</p>	

Uzasadnienie

Celem poprawek jest uniknięcie sytuacji, w której europejskie MMŚP byłyby niesprawiedliwie oznaczane jako niespełniające wymogów środowiskowych i związanych ze zrównoważonym rozwojem. Celem jest również zapewnienie zgodności z wcześniej wyrażonym stanowiskiem EKES-u (MMŚP nie powinny ponosić takich samych obciążeń jak duże przedsiębiorstwa), które Komitet zalecał w różnych opiniach, oraz uwzględnienie „pakietu pomocy gospodarczej dla MŚP”.

POPRAWKA 4

NAT/907 – Zmiana dyrektywy ramowej w sprawie odpadów

Punkt 24

Skreślić punkt

Opinia sekcji	Poprawka
<p><i>W obecnym brzmieniu wniosek nie stanowiłby zachęty do zrównoważonego rozwoju dla 88 % producentów, ale spowodowałby nałożenie obciążenia finansowego na pozostałych 12 % producentów, którzy ponadto płaciliby nie tylko za własne produkty, ale także za produkty pozostałych 88 % producentów. Wniosek jest zatem sprzeczny z zasadą „zanieczyszczający płaci”.</i></p>	

Uzasadnienie

Celem poprawek jest uniknięcie sytuacji, w której europejskie MMŚP byłyby niesprawiedliwie oznaczane jako niespełniające wymogów środowiskowych i związanych ze zrównoważonym rozwojem. Celem jest również zapewnienie zgodności z wcześniej wyrażonym stanowiskiem EKES-u (MMŚP nie powinny ponosić takich samych obciążeń jak duże przedsiębiorstwa), które Komitet zalecał w różnych opiniach, oraz uwzględnienie „pakietu pomocy gospodarczej dla MŚP”.

POPRAWKA 5

NAT/907 – Zmiana dyrektywy ramowej w sprawie odpadów

Punkt 25

Skreślić punkt

Opinia sekcji	Poprawka
<p><i>Wyłączenie mikroprzedsiębiorstw (np. zakładów krawieckich itp.) z zakresu stosowania może powodować problemy w zakresie konkurencji, co może zepchnąć ten sektor do szarej strefy (restrukturyzacja przedsiębiorstw).</i></p>	

Uzasadnienie

Celem poprawek jest uniknięcie sytuacji, w której europejskie MMŚP byłyby niesprawiedliwie oznaczane jako niespełniające wymogów środowiskowych i związanych ze zrównoważonym rozwojem. Celem jest również zapewnienie zgodności z wcześniej wyrażonym stanowiskiem EKES-u (MMŚP nie powinny ponosić takich samych obciążeń jak duże przedsiębiorstwa), które Komitet zalecał w różnych opiniach, oraz uwzględnienie „pakietu pomocy gospodarczej dla MŚP”.

POPRAWKA 6**NAT/907 – Zmiana dyrektywy ramowej w sprawie odpadów****Punkt 26****Skreślić punkt**

Opinia sekcji	Poprawka
<p><i>Istnieje ryzyko, że w przyszłości, w tym w ramach innych systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, pojawią się propozycje mające na celu znalezienie luk prawnych korzystnych dla niektórych producentów.</i></p>	

Uzasadnienie

Celem poprawek jest uniknięcie sytuacji, w której europejskie MMŚP byłyby niesprawiedliwie oznaczane jako niespełniające wymogów środowiskowych i związanych ze zrównoważonym rozwojem. Celem jest również zapewnienie zgodności z wcześniej wyrażonym stanowiskiem EKES-u (MMŚP nie powinny ponosić takich samych obciążeń jak duże przedsiębiorstwa), które Komitet zalecał w różnych opiniach, oraz uwzględnienie „pakietu pomocy gospodarczej dla MŚP”.

POPRAWKA 7**NAT/907 – Zmiana dyrektywy ramowej w sprawie odpadów****Sekcja III, poprawka 1****Skreślić poprawkę 1**

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską

Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”, o której mowa w art. 191 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), istotne jest, aby producenci wprowadzający na rynek unijny określone wyroby włókiennicze, wyroby związane z branżą włókienniczą i produkty obuwnicze ponosili odpowiedzialność za gospodarowanie nimi po zakończeniu ich przydatności do użycia, a także za przedłużenie ich okresu użytkowania poprzez udostępnianie na rynku używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych w celu ich ponownego użycia. W celu wdrożenia zasady „zanieczyszczający płaci” należy ustanowić obowiązki dotyczące gospodarowania wyrobami włókienniczymi, wyrobami związanymi z branżą włókienniczą i obuwiem w odniesieniu do producentów z uwzględnieniem każdego wytwórcy, importera lub dystrybutora, który – niezależnie od stosowanej techniki sprzedaży, w tym za pośrednictwem umów zawieranych na odległość w rozumieniu art. 2 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE⁽¹⁾ – po raz pierwszy udostępnia te produkty na rynku na terytorium państwa członkowskiego w ramach prowadzonej działalności zawodowej pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym.

Z grona producentów objętych rozszerzoną odpowiedzialnością producenta należy wykluczyć mikroprzedsiębiorstwa i krawców działających na własny rachunek, wytwarzających wyroby dopasowane do indywidualnych potrzeb, z uwagi na ograniczoną rolę tych podmiotów na rynku wyrobów włókienniczych, a także podmioty wprowadzające do obrotu używane wyroby włókiennicze, wyroby związane z branżą włókienniczą i produkty obuwnicze lub wyroby i produkty otrzymane z używanych wyrobów i produktów tego rodzaju lub z ich odpadów, z myślą o wspieraniu ponownego użycia, w tym w drodze naprawy, renowacji i upcyklingu, w ramach których zmienia się niektóre funkcje oryginalnego wyrobu, w Unii.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).

Opinia sekcji	Poprawka
<p>Zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”, o której mowa w art. 191 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), istotne jest, aby producenci wprowadzający na rynek unijny określone wyroby włókiennicze, wyroby związane z branżą włókienniczą i produkty obuwnicze ponosili odpowiedzialność za gospodarowanie nimi po zakończeniu ich przydatności do użycia, a także za przedłużenie ich okresu użytkowania poprzez udostępnianie na rynku używanych wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych w celu ich ponownego użycia. W celu wdrożenia zasady „zanieczyszczający płaci” należy ustanowić obowiązki dotyczące gospodarowania wyrobami włókienniczymi, wyrobami związanymi z branżą włókienniczą i obuwem w odniesieniu do producentów z uwzględnieniem każdego wytwórcy, importera lub dystrybutora, który – niezależnie od stosowanej techniki sprzedaży, w tym za pośrednictwem umów zawieranych na odległość w rozumieniu art. 2 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE⁽¹⁾ – po raz pierwszy udostępnia te produkty na rynku na terytorium państwa członkowskiego w ramach prowadzonej działalności zawodowej pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym.</p> <p>⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).</p>	

Uzasadnienie

Tekst zaproponowany przez Komisję powinien pozostać niezmienny.

POPRAWKA 8

NAT/907 – Zmiana dyrektywy ramowej w sprawie odpadów

Sekcja III, poprawka 2 i uzasadnienie poprawek 1 i 2

Skreślić poprawkę 2 i uzasadnienie poprawek 1 i 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską

2) w art. 3 dodaje się punkty w brzmieniu:

„4b) »producent wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc« oznacza producenta, importera lub dystrybutora bądź inną osobę fizyczną lub prawną – z wyjątkiem osób zajmujących się dostarczaniem używanych wyrobów włókienniczych i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc oraz wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc pochodzących z takich wyrobów używanych lub odpadów z nich lub z ich części na rynku, przedsiębiorstw, które zatrudniają mniej niż 10 osób, a których roczny obrót i suma bilansowa nie przekraczają 2 mln EUR, oraz samozatrudnionych krawców wytwarzających produkty personalizowane – którzy niezależnie od stosowanej techniki sprzedaży, w tym umów zawieranych na odległość w rozumieniu art. 2 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE*, spełniają poniższe kryteria: [...]»

Opinia sekcji	Poprawka
<p>2) w art. 3 dodaje się punkty w brzmieniu:</p> <p>„4b) »producent wyrobów włókienniczych, wyrobów związanych z branżą włókienniczą i produktów obuwniczych wymienionych w załączniku IVc« oznacza producenta, importera lub dystrybutora bądź inną osobę fizyczną lub prawną, w tym działających za pośrednictwem umów zawieranych na odległość w rozumieniu art. 2 pkt 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE*, którzy spełniają poniższe kryteria: [...]”</p> <p>Uzasadnienie poprawek 1 i 2</p> <p>Powiązane z zaleceniem 2. W obecnym brzmieniu wniosek nie stanowiłby zachęty do zrównoważonego rozwoju dla 88 % producentów, ale spowodowałby nałożenie obciążenia finansowego na pozostałych 12 % producentów, którzy ponadto płaciliby nie tylko za własne produkty, ale także za produkty pozostałych 88 % producentów. Wniosek jest zatem sprzeczny z zasadą „zanieczyszczający płaci”.</p> <p>Wyłączenie mikroprzedsiębiorstw (np. zakładów krawieckich itp.) z zakresu stosowania może powodować problemy w zakresie konkurencji, co może zepchnąć ten sektor do szarej strefy (restrukturyzacja przedsiębiorstw).</p> <p>Istnieje ryzyko, że w przyszłości, w tym w ramach innych systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta, pojawią się propozycje mające na celu znalezienie luk prawnych korzystnych dla niektórych producentów.</p>	

Uzasadnienie

Tekst zaproponowany przez Komisję powinien pozostać niezmienny.

Wynik głosowania:

Za: 72
Przeciw: 113
Wstrzymało się: 11